

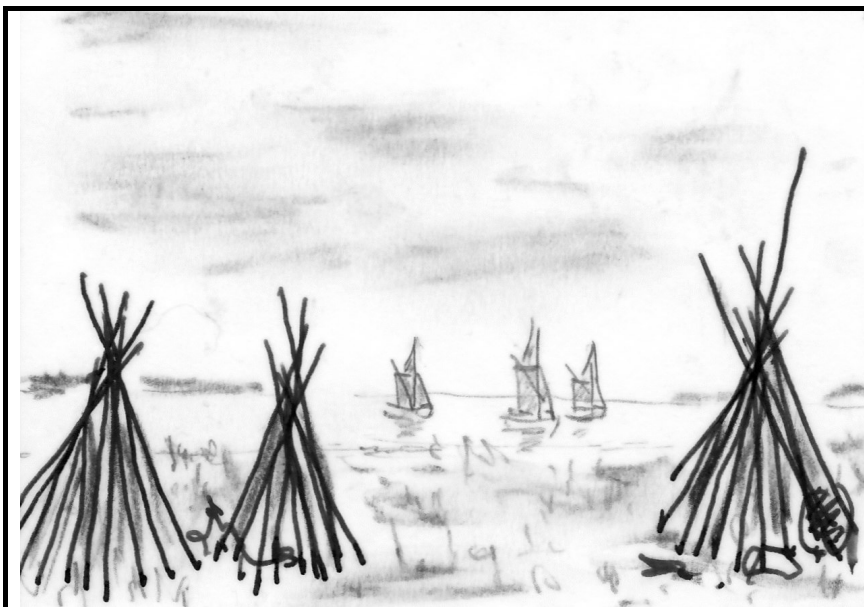
Ankertovskrogen

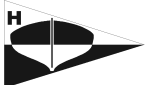
Hjarbæk Sjægtelaug

Nr 4

November 2007

Forsidetegning: Sjoerd Westerhof

www.sjaegt.dk

30. Årgang

Ny teknologi eller flette et julehjerter.

*Lederen af
Lissie P. Vagner*

Julen indbyder til mange interessante og særegne problemstillinger for sjægtesejlere. Det er som om, findes der andre end sjægtesejlere, og så alle dem, der sejler noget andet.

Kan og må en skipper være magelig?

Hvad med talje, frølår og gulvtæppe?

At sejle med lukkede øjne?

At undgå at bomme ved en fejltagelse?

Sidste nye teknologi gør det attraktivt for pensionisterne i Hjarbæk Sjægtelaug?

Det er som at flette et julehjerter, meget traditionsrigt, velkendt og afprøvet og hermed ikke plads til forbedringer, men synes at være effektiv.

Tak for nogle inspirerende kapsejladser i 2007, hvor det gælder om at være effektiv og de grønne umbratarvede diskussioner om styrbordhalse.

På redaktionens vegne vil jeg sige tak for indlæg/materiale til Ankertovskrogen og ønske læserne en glædelig jul og et godt nyt år.

Børnesejlads 2007

Lidt generelt om sæsonen

Sæsonen er slut, og det er børnesejladsen dermed også. Det har været en god sæson med fin deltagelse og få aflysninger på grund af vejret.

Som de tidligere år har vi sejlet torsdag aften sammen med nogle af de unge fra Oustruplund. Det er flere år siden vi har haft så mange børn, men gennemsnitsalderen har de sidste par år været noget lavere end tidligere år, og det har betydet, at vi har måttet gribe sejladserne an på en lidt anderledes måde. Hos de helt små, er evnen til at koncentrere sig – f.eks. når de styrer – lidt begrænset, så ofte har der mere været tale om at lege nogle kundskaber ind i dem end egentlig undervisning, ”learning by doing” hedder det vist. Men mit indtryk har været, at ungerne har nydt sejlturene, og selv om noget af tiden er gået med at hænge ud over siden med hænder og arme – sommetider hele overkroppen i vandet –, med at pjatte og snakke, så hænger der altid noget ved. De vænner sig til at bevæge sig i en båd under sejl og de lærer at være sammen med andre – ofte forskellige børn – så det kommer nok, hvis de ellers bliver ved, og det tyder det på, at de fleste gør.

Oustruplund-børnene har været noget større, men det har fungeret overraskende godt med aldersforskellen, de store har været rigtig gode til at tage hensyn til de små.

Jo – SIF og Ålborgjollen FLYVEFISKEN har, sammen med de mange private sjægte slidt flittigt på fjordens grumsede vand i år.

Det var anden sæson vi havde SIF – Taarupgaard-sjægten, som vi fik doneret af Knud Skov. Det er altid med nogen betænkelighed man kaster sig ud i sådan et fællesejeprojekt. Er der nu hænder nok til forårsklargøring o.s.v. ? Det er gået hidtil, med der kan sagtens blive brug for nogle frivillige voksne hænder med sandpapir og pensler til foråret.

Tidligere var det sådan, at vi holdt pause med børnesejladsen i skolerne sommerferie. Det gav børnene en kort og opdelt sæson, så sidste år forsøgte vi at ”køre igennem”. Det har vi også gjort i år og det ser ud til at fungere. I skoleferien kommer der ikke så mange børn og derfor er der heller ikke brug for så mange voksne, så på den måde regulerer det nogenlunde sig selv.

Også lige som sidste år, deltog nogle af ungerne i VM-prologen fredag aften, så de fik lejlighed til at snuse lidt til VM-atmosfæren. Det indbragte en kvajepøs til SIF, med det var nu fordi løbslederen havde givet for dårlig instruktion

Som sædvanligt sluttede vi sæsonen af med pølser, kage, flødebolle og sodavand den sidste aften vi sejlede.

Overnatningsturen

Der er tradition for, at vi hen mod sæsonens slutning tager børnene med på en overnatningstur..

Således også i år.

Det blev en god tur, om end noget anderledes end vi havde planlagt.

Lørdag, den 25. august klokken ni, mødte en flok forventningsfulde børn og forældre op på stejlepladsen, hvor de voksne ventede på dem. Det var småkoldt, det småregnede, det var gråt og blæsende, i hvert fald på grænsen af, hvad vi sejler med børn i. Og hvad værre var, - udsigten for søndag lovede endnu mere vind. Men på den anden side gjorde det beslutningen let, ingen sejlads, men i stedet af sted i biler til Sundstrup, for på tur skulle vi jo.

Vi havde på forhånd lånt et stykke græs ved de store bundgarnsfiskerhuse i Sundstrup af Kaj og Jan Møller Jensen.

Vel ankommet blev teltene slået op og frokosten indtaget. Nu var det imidlertid så heldigt, at John og Lillian havde deres store motorbåd – en Jupiter 30 – liggende i Virksund og de tilbød at sejle en tur med børnene. Det blev til et par eftermiddagsture – to hold – ud i Lovns Bredning, hvor bølgerne var af en ikke ringe størrelse, hvilket nu kun gjorde fornøjelsen større.

I øvrigt var der nok at se på og gøre i løbet af eftermiddagen og aftenen. Der var først og fremmest en strandbred, fiskenet og spande, der var en ny bygning med toilet og bad, nogle muslingekuttere, en ny færgemole, men

ikke mindst det nyistandsatte tanghus. Det var ikke helt færdigindrettet da vi var der i august, men det er det nu. Det er indrettet som primitivt overnatningshus med plads til at mange kan sove der, så der vil vi være til næste år. For resten var der også en kapsejlads at se på og at den blev vundet af nogle hjarbækfolk med sjægterødder er vel overflødigt at nævne.

Stor lykke vakte også en spand med fisk. Jan Møller Jensen havde været på fjorden for at røgte ruser og havde taget et sortiment af fisk og krabber med i land – levende, døde og halvdøde. Jo, fjordens dyreliv blev grundigt studeret og interessen vor så stor, at en del af fangsten blev taget med hjem – sikker til stor glæde for Simon's mor?

I dovenskabens hellige navn blev aftensmaden indtaget på sejlkubbens cafeteria i Virksund.

Så var der aftenhygge/kaffe og ved ellevetiden havde selv de sejeste overgivet sig – der var ro i lejren.

Meget tidligt om morgenen kom der regn – meget regn – men heldigvis blev kun et telt oversvømmet og var heldigvis et voksen-telt.

(Men uheldigvis var det mit) Så et solidt morgenmåltid og derefter kom teltene ned, pladsen ryddet op, vi skulle jo gerne kunne komme igen en anden gang.

I mellemtiden havde vi haft kontakt med Søren og Grethe, som havde ladet sig overtale – det var nu let – til at hente ungerne med SVALEN. Ventetiden ved slusen blev brugt til at inspicere de tekniske installationer og lukke slusen op og i når en båd skulle igennem – tak til slusemanden.

Så dukkede SVALEN ud af regntykningen.

Alle børn kom med og det samme gjorde de voksne, der kunne undværes af hensyn til bilernes hjemkørsel.

En god og frisk hjemtur blev det. Jo vinden var som forudsagt frisket op, så det blev en tur for motor og stagfok, men det var også sejl nok til, at SVALEN kunne smide sig lidt, da vinden kom tværs i renden ind til havnen i Hjarbæk.

Præcis kl. 12.00 blev fortøjningerne gjort fast og en god men noget anderledes tur var slut.

Trætte ? – ja mon ikke ?

Skoletjenestetur til Limfjordsmuseet

På Limfjordmuseet i Løgstør har man i år fået etableret en professionel skoletjeneste. Det er museets nye anden-inspektør Thomas Olesen der tager sig af det, og vi havde hørt, at han skulle være rigtig god til det. Når nu ungerne sejler i sjægte syntes vi det kunne være sjovt, hvis de også fik lært lidt om, hvordan sjægten blev brugt i gamle dage og hvordan og hvad men fiskede.

Vi fik så lavet en aftale om, at Thomas ville give vores børn den oplevelse.

Lørdag morgen den 6. oktober kørte derfor børn og forældre samt nogle af ”lærerne” mod Løgstør.

Rygtet havde talt sandt, han var god til det, ham Thomas. Fortælling om Limfjorden, om fisk og fiskere. Røgtning af ruser og fortælling om de fisk og krabber der blev fanget og til sidst en sejltur på kanalen med en rigtig gammel fiskerbåd – motorjollen INGA. Det er svært at fortælle retvisende om sådan en dag, den skal opleves. Synd for de der ikke var med. Måske var det Malthe, der mest præcist opsummerede dagens oplevelser: ”Det er den bedste tur jeg nogensinde har været med på” Jeg tror godt vi kunne finde på at gentage sådan en tur.

Lidt eftertanke og tak til en afslutning.

Mon ikke det sådan cirka omkring 1990 vi startede med børnesejladsen. Det har hele vejen været en stor fornøjelse at være med til. Vi voksne har ofte spøgt med, at vi jo egentlig groft udnytte de små uskyldige børn, at vi brugte dem som påskud for en ekstra ugentlig sejladsaften. For hvem ville hæve et øjenbryn, det er jo for børnene vi gør det og måske er der endda et barn eller et barnebarn med blandt sejlerbørnene.

Men hvordan har børnene det med det? De er selvfølgelig kommet frivilligt og mange af dem kommer igen år efter år, så noget må der jo være, der trækker.

For mit vedkommende er det imidlertid først i denne sæson, det er gået op for mig hvor meget det betyder for i hvert fald nogle af børnene.

- At torsdag aften er ”ugens aften”, som man virkelig glæder sig til.
- At overnatningsturen er noget man ser frem til med forventning.
- At sejladsen i det hele taget fylder mere for børnene, end jeg

umiddelbart ville have troet. Det er i alt fald, hvad jeg har lyttet mig til i sommerens løb.

En sådan erkendelse kan kun forpligte, så jeg tror vi tager en sæson mere. Endelig en stor tak til de voksne, som trofast møder op torsdag efter torsdag. En almindelig sejladsaften, hvor vi f.eks. har fem sjægte på fjorden, involveret mindst elleve voksne – to i hver sjægt og en i ledsagerbåden MARS.

Tak til ungerne for en god sæson med mange sjove oplevelser.

En særlig tak til John og Lillan for motorbådssejlads fra Sundstrup, til Søren og Grethe for hjemsejlads med SVALEN, til Jan og Kaj Møller Jensen for lån af teltplads og til Thomas for ”skoletjenesten” på Limfjordsmuseet.

Også tak til Michael og Oustruplundbørnene for kage til ”aftersailing” ved sjægteskuret og til forældrene for god opbakning

Jeg håber ikke jeg har glemt nogen, og hvis jeg har, er det ikke bevidst.

Tak for en god sæson

Henrik Hvass

Nyt blad søsat

Foreningen til Sprydstagens Forevigelse og Espergærde Smakkelaug er gået sammen om et nyt blad.

Det hedder "SPRYDSTAGEN" og vi har netop modtaget det første nummer, der bl.a. bringer historien bag Espergærde Smakkelaug og historien om smakkejollen MAGDA, der fyldte 100 år i år.

Der ud over er der naturligvis også foreningsmeddelelser og arrangementsprogram m.v.

Ankertovskrogen ønsker til lykke og velkommen til den nye kollega.

Bladet vil fremover kunne findes på tidsskrifthylden i sjægteskuret.

Nogle af os har ofte talt om, at vi burde mande os op til at deltage i en af deres sejlads der ovre østpå.

Mon ikke snart tiden er inde til at vi trailer en sjægt til Øresundskysten. Så kan vi jo også samtidig benytte lejligheden til at lære de der "Kjøwenhavner" hvordan man rigtig sejler en sprydsejlsjolle.

HH

Hmm... - det skal da vist være en af de hurtige Henrik (Red)

Smakkejollen "August" Espergærde til VM 2007

Erindringer fra drengetid ved Hjarbæk fjord

Henning Melin har formidlet dette indlæg fra Axel, som har sejlet på fjorden i mange år. Indlægget er bragt i Hobro sejlkлубs blad "Sildehagen".

Når jeg ser optimisterne tumle i deres små sejlbåde, vækker det altid gode minder. Mine skoleferier tilbragte jeg ved Hjarbæk fjord, hvor mine forældre havde sommerhus. Hjarbæk havn er Viborgs havn og var min havn i mange år.

Der er 12 km fra Viborg til Hjarbæk. En tur jeg tog på cykel utallige gange før – under - efter krigen.

Der anløb jævnligt små fragtskibe (jagter) med træ fra Finland.

Vi var et par drenge, der nogle gange fik lov at sejle med havnefogeden ud og lodse et skib i havn. Lodsbåden var en stor sjægt med brunt sprydsejl. Et par stærke hænder hev os ombord i fragtskibet. Nu skulle vi runde Lynderup kosten og Kvolshaqe kosten, så er der dobbelte koste hen til havnen.

Jeg spurgte engang skipper på fragtbåden, om jeg måtte købe dæksjollen.

Jollen blev min for 130 kr.
Det var i 1938, jeg var 13 år
og den lykkelige ejer af en
flot sjægt bygget i Finland.
Skipperen byggede en hver
vinter...

Den første sommer gik med
at ro rundt i alle kroge af
fjorden, Kvols, Fiskbæk A,
Skals A.

Jeg begyndte med en lille
mast og et meget lille sejl.

Nu kunne jeg sejle halv vind og gå over stag med lidt hjælp af en åre. Den næste sommer købte jeg et gammelt brunt sprydsejl af en fisker for 18 kr. Hjarbæk havde en tømrer, som lavede køl til sjægten og et ror.

Fiskerne var vores forbillede, vi lærte at sejle med sprydsejl og fok, men også at splejse og binde knob. Nu havde Hjarbæk en lystsejler!

Udrustningen var enkel. Et sprydsejl, en fok, 2 årer, anker, øse, regnfrakke og sydvest. I Hjarbæk var der kun 5 - 6 små fiskejoller i træ. Glasfiber og påhængsmotor dukkede først op noget efter krigen.

I Hjarbæk skinnede solen næsten altid. Det blev til utallige sejlture i al slag vejr.

Begge sejl havde knyttreb.

Turene blev længere og længere. Sejlede til Virksund og ud i Louns bredning, der følte som et hav. Der var ikke dæmning ved Virksund, kromanden roede folk over, når de satte et signal. Nærmeste havn var Hvalpsund og Skive, hvor nogle lystbåde lå for svaj. Det gav gode chancer for overnatning i lånt kahyt.

Den længste tur var rundt om Fur og til Nykøbing M. Det er en meget lang tur i en åben sjægt på 4.90 m.

Det var rigtig mange timer at sidde i bunden af båden uden hynder og numsen blev øm.

Midt i fyrrerne blev den inderste del af Hjarbæk Havn - sivskoven - gravet ud til lystbådehavn. Langsomt kom flere lystbåde, små Kragejoller og kuttere i træ naturligvis.

I 1957 flyttede familien til Hobro. Fjorden lokkede og forsøgsvis købte jeg en Nordborgjolle, sejljolle med sænkesværd. Mine piger lærte at sejle og var begejstrede. To år efter i 1973 købte vi Ynglingen D 55, som gav os utallige spændende og værdifulde oplevelser.

Man bliver rigtig kammerat med sine børn. Efter nogle år uden båd, købte jeg en Lynæs Junior nr 20, som er meget stabil og rolig og nok passer bedre til min alder. Den tætte kontakt mellem bølger, båd, sejl og vind, som man føler i en lille båd giver stor sejlerglæde. Jeg nyder meget de små ture på vores smukke fjord, selvom den er våd. En dag gik jeg baglæns på broen, som var for kort, og jeg røg i fjorden - helt ned. Der var heldigvis ingen til-skuere, men det var en våd tur hjem.

God vind

Axel til Randersvej

Tirsdags- og lørdagssejladser 2007

Endelig resultat

Stor klasse

Båd	Deltaget antal gange	Handicap	Points	Placering sammenlagt
L 20 Jens Fuurbo	18	+ 4 00	53	1
L 13 Cille	19	+ 4 00	57	2
L 100 Nasen	15	+ 4 00	72	3
L 63 Freja	19	+ 4 00	79	4
L 91 Jonna	11	+ 4 00	85	5
L 1 Brødrene	10	+ 3 30	103	6
L 102 Klara	9	+ 3 30	107	7
L 45 Sif	2	+ 1 30	118	8

Mellem klasse

Båd	Deltaget antal gange	Handicap	Points	Placering sammenlagt
L 78 Mikkel	21	+ 1 00	56	1
L 106 Kragen	21	+ 1 30	58	2
L 73 Hugin	19	+ 1 30	68	3
L 29 Godtfred	15	+ 1 00	83	4
L 22 Lutten	12	+ 1 30	87	5
L 9 Pax	5	+ 0 00	101	6
L 24 Flyvefisken	5	+ 2 00	110	7
L 23 Pia	1	+ 0 00	129	8

Lille klasse

Båd	Deltaget antal gange	Handicap	Points	Placering sammenlagt
L 76 Fusk	20	+ 1 00	39	1
L 6 Nanna	19	+3 00	41	2
L 42 Originalen	10	+ 3 00	58	3
L 30 Æ`teik	4	+ 1 00	63	4
LXI Moster Skrap	1	+ 0 00	77	5

Der anvendes lavpointssystem:

Altså :	1 point for en 1. plads	
2	"	2. "
3	"	3. " o.s.v.
4	"	ikke fuldført
5	"	ikke startet
6	"	ikke deltaget
7	"	diskvalifikation

Af 26 mulige sejlads blev 4 afblæst p.g.a. for megen vind.

D.v.s. 22 sejlads med 256 både på vandet hvilket er lig med 12,19 båd pr. sejlads, som er en tilbagegang på 0,97 båd pr. sejlads i forhold til sidste år.

2000	11,08 båd pr sejlads	
2001	13,13	"
2002	13,70	"
2003	12,30	"
2004	13,05	"
2005	14,42	"
2006	13,16	"
2007	12,19	"

FDF i Viborg har 100 års jubilæum Januar 2008

FDF i Viborg, - som vi har lært at kende ved at de har indført ”Meginjollerne” ved VM, - har næste år 100 års jubilæum. Det skal fejres med udgivelse af en jubilæumsbog, udstillinger og en lang række aktiviteter først i det nye år i januar måned.

Nærmere herom i Viborg Stifts Folkeblad og på deres hjemmeside:
www.viborgsiden.dk/fdf/sejlads

Og så har de dykket lidt i historien og sendt et indlæg om dengang der strandede en ubåd i Hjarbæk Fjord.....

Ubåden "Tjalfe"

Et "dyk" i historien - fra Kajakklub til Sejlcenter

Fra Kajakklubben blev nedlagt til Sejlcenteret opstod samme sted skulle gå ca. 30 år. Men en af kajakkerne, *Tjalfe*, kom til at blive bindeledet og skabe historie.

Da kajakklubben ophørte forsvandt kajakkerne – dog forblev én tilbage, nemlig *Tjalfe*, som ejedes af Sejer Nicolaisens. I mange år lå den hen uden rigtigt at blive brugt.

Men i eftersommeren 1986 gik nogle FDF-ledere sammen om at arrangere en væbner weekend. Væbnerarbejdet var nede i en bølgedal, så det skulle gerne blive en oplevelse, som kunne give gejst. Der blev holdt flere møder, hvor forskellige idéer drøftedes, og til sidst lykkedes det: *Der skulle bygges en sovjetisk mini- ubåd til placering på Hjarbæk Fjord!* Forinden havde en ubåd fra USSR siddet fast på nogle skær ud for en svensk flådebase i Blekinge, så det var ikke umulig at få væbnerne til at tro på historien!

Den gamle kajak ”Tjalfe” blev igen fundet frem og i dybeste hemmelighed ombygget med u-bådstårn, malet matsort og forsynet med ”hammer og sejl”.

Vinteren 86/87 var meget hård, og i februar, da weekenden skulle afvikles, var Hjarbæk Fjord frosset til. Ubåden ”Tjalfe” blev midt om natten placeret på isen ca. 300 m fra land. På afstand lignede den til forveksling en ægte ubåd så meget, at lederne fandt det bedst at underrette ”Flyvestation Karup” om, *at hvis de så en ubåd i Hjarbæk Fjord skulle de ikke gå til angreb, for det var højst sandsynlig FDFernes* - oplysningen kom med i piloternes dagsbefaling! Også Viborg Politi blev kontaktet og vagthavende betjent ytrede grinende: *Det er godt I siger det – det kunne elles give en masse postyr!*

Weekenden formede sig som en hike, hvor væbnerne overnattede i privat indkvartering. Kl. 06.00 om morgenen skulle de lytte til Radio Viborg. Det var en særmelding til dem om at møde kl. 07.00 ved Vorde Kirke. Her fik væbnerne besked om, at weekenden var blevet aflyst på grund af militær aktivitet i området. De skulle derfor gå til Hjarbæk Havn for at blive afhentet i bus. Få hundrede meter fra havnen fandt væbnerne ”tilfældigvis” en bjørneskindshue med sovjetisk emblem. Da morgenlyset afslørede silhuetten af ubåden på fjorden var væbnerne hurtigt overbevidste om, at det virkelig var en sovjetisk ubåd der lå derude og at den snart ville blive bombet af Flyvevåbenet! Ved weekendens afslutning fik væbnerne den rette sammenhæng. Selv om de ærgrede sig, så havde det nu alligevel været en spændende oplevelse!

Ubåden ”Tjalfe” blev 1. april lagt for anker i Nørresø ud for Salonsøen, hvor væbnerne fra FDF Overlund under stor morskab iagttog bilister og gåendes pudsige reaktioner. En af væbnerne kunne senere berette, at hans fars mave gik ”op og ned” hele aftenen, da han hørte historien.

”Tjalfe” blev aldrig til søgående kajak igen. Nogle år senere blev den foræret til Idrætshistorisk Samling på Gymnastikhøjskolen ved Viborg, og i dag udsmykker den Kano- og Kajakklubbens samlingslokale. Ubådstårnet endte i et Skt. Hansbål ved Den kolde Krigs ophør – således bidrog FDFerne også til nedrustningen. Største betydning blev dog, at nogle af de deltagende ledere få år senere skabte FDF Sejlcenter Viborg.

Maritimt Multihus & proSJÆGT Jollehavn i Hjarbæk

At der overhovedet skrives om vores vision, luftkastellet **proSJÆGT** skyldes, at der faktisk er lidt grøde i sagen lige nu. Hjarbæk Sjøgtelaug introducerede efter kommunalreformen i foråret, sin gamle ide om en **ny øko-havn til både med lav dybtgående samt et forsamlingshus med værksted**, til den nyetablerede projektudviklingsafdelings stabschef Frank Mikkelsen og borgerguide Nanna Kühle Maleskic. Konklusionen efter dette møde blev, at projektudviklingsafdelingen ville tage initiativ til yderligere tiltag til fremme af en havn med hus i Hjarbæk.

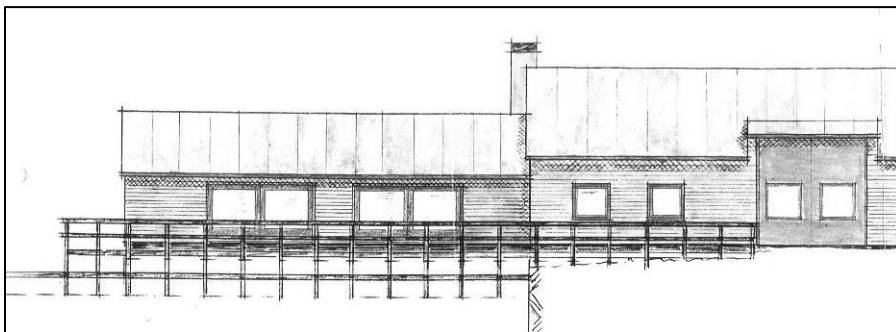
Undertegnede blev den 27.08. kontaktet af Nanna Kühle Maleskic, der inviterede til et møde om **proSJÆGT** og bad undertegnede invitere formanden for Hjarbæk Borgerforening med. Mødet blev afholdt den 20.09.2007. Fra borgerforeningen deltog formand Frida Gravesen og sekretær Kirsten Sørensen. Fra kommunen deltog Nanna Kühle Maleskic samt undertegnede fra sjøgtelaugets proSJÆGT-udvalg. Der blev omtalt følgende:

Den gamle beskrivelse fra 1996 af **proSJÆGT** er udleveret til Borgerforeningen og Projektudviklingsafdelingen. Undertegnede

forklarede meget kort hvorfor Hjarbæk Sjøgtelaug stadig syntes, at planen om en **havn og et hus** er rigtig god ide, ikke kun for sjøgtelaugene men også for byens borgere.

Kirsten Sørensen forklarede, at ved gennemgang af borgerforeningens arkiver, var det sidste der var at finde, et brev fra 1999 til Viborg Kommune. Heri tilkendegav borgerforeningen at den gik ind for havnen men ikke huset. Herefter er der intet i borgerforeningens arkiver om emnet.

Herefter fremførtes forskellige argumenter for og imod projektet. Alle var enige om at der er mange meninger om havnen, stejlepladsen o.s.v.

Nanna Kühle Maleskic forklarer, at det er en fordel, at man forsøger at fastlægge en overordnet langtidssigtet plan, for hvad borgerne i Hjarbæk vil med byen. Dette arbejdes der p.t. med i Skals og i Rødding. Det er en såkaldt borgerplan. Nanna Kühle Maleskic nævner hjemmesiden **www.viborger.dk** hvor man kan se hvor der er gang i **borgerplaner**. Det er i denne proces at begrebet udviklingsværksteder anvendes.

Nanna Kühle Maleskic nævner også begrebet **landsbyråd** (se bl.a. hjemmesiden: www.viborglandogby.dk), der også er i gang flere steder. Landsbyråd er samlingspunkt for de forskellige foreninger og lignende fra byen.

Nanna Kühle Maleskic foreslog, at vi efter mødet tog hjem og snakkede tingene igennem og herefter udvælger en håndfuld mennesker hver. Derefter afholder vi et møde i Hjarbæk hvor Nanna K.M. igen deltager.

For at komme videre er det en forudsætning, at det er **borgerne i Hjarbæk** der arbejder med projektet. Altså kan ingen der ikke bor i Hjarbæk deltage i dette møde eller kommende borgermøder. Formålet med dette møde er, at finde frem til et tema eller en slags dagsorden, for et egentligt borgermøde om projektet eller eventuelt en borgerplan. Inden deltagerne skilles og mødet afsluttes, er man enige om at følge denne plan.

Efter mødet den 20.09. har borgerforeningen kontaktet projektudviklingsafdelingen. Borgerforeningen foreslog at man afventede den skabelon man laver borgerplan efter i Rødding, da man mener der er behov for en vis systematik i udarbejdelsen. Da borgerguide Nanna Kühle Maleskic også syntes at det var en god ide, er situation p.t. den, at vi afventer efterårets arbejde med borgerplan i Rødding. Nanna Kühle Malecki har efterfølgende forklaret undertegnede, at der er en del ting der skal tages stilling til i forbindelse med udarbejdelsen af en borgerplan:

- Hvornår skal vi afholde et udviklingsværksted (fyraftensmøde eller lørdag formiddag?)
- Hvordan skal rammerne være? (mad incl.? børnepasning? osv, osv)
- Hvem skal involveres i planlægningen?
- Hvem påtager sig de forskellige opgaver?
- Skal man lave spørgeskemaer, fotos, interviews eller noget helt andet for at få alles meninger med? osv, osv.

I Rødding har der allerede været afholdt tre planlægningsmøder, og der kommer flere af slagsen inden det endelige borgermøde/udviklingsværksted, hvor alle borgere er inviterede.

Som det kan ses kræver det, at borgerne i byen tager aktivt del i processen at frembringe en borgerplan. Indtil der afholdes et møde med proSJÆGT-udvalget og Hjarbæk Borgerforening samt kommunes borgerguide, kan laugsmedlemmerne i sjægtelauget med bopæl i Hjarbæk, så småt begynde at smøge ærmerne op ! Der er ingen grund til at holde sig tilbage ! Så vidt undertegnede har forstået det, er det så absolut borgerne (den enkelt individuelle borger) i byen og ikke byens foreninger der arbejder med processen!

For yderligere at søge indflydelse til ideologisk og økonomisk opbakning til proSJÆGT, deltog undertegnede og sjægtelaugets koordinator Henrik Hvass i den stiftende generalforsamling til etablering af foreningen ”**Fiskeri-LAG Midt-Nord**” der blev afholdt i Hvalpsund den 24.10.07. (Se hjemmesiderne: www.fiskeriudvikling.dk og www.landdistrikter.dk). Meget kort fortalt er foreningen oprettet til i perioden 2007-2013 at støtte nytækning og udvikling i det midt- og nordjyske område der omfatter Brønderslev, Mariagerfjord, Rebild, Vesthimmerland, Viborg og Aalborg Kommuner.

Der er ca. 5 mio. kroner pr. år til støtte i de nævnte kommuner.

EU-midlerne kan gå til projekter, som understøtter bl.a. erhverv, turisme, bosætning, kulturhistorie samt natur og miljø i lokalområder, som har en tilknytning til fiskerierhverv og akvakulturer. For således at få indflydelse på, hvortil disse midler skal gå, opstillede undertegnede på vegne af Hjarbæk Sjægtelaug i sin egenskab af formand for proSJÆGT-udvalget.

Der var mødt 101 mennesker fra alle kommunerne. Der blev kampvalg om posterne og bare en stemme skilte undertegnede fra en fast plads i bestyrelsen, ved lodtrækning blev det til en 2. suppleant plads.

Vi får nu se hvorledes foreningen kommer til at arbejde og hvad planerne fremover er. Orientering herom samt om dialogen med kommunen og borgerforeningen vil følge løbende i Ankertovskrogen.

Tekst Leif Tipsmark
leif@tipsmark.dk

Lørdags kaffemøder vinteren 2007 / 2008.

Efter et velbesøgt arrangement lørdag den 10.11.07 til fregatten ”Jylland”, som er beskrevet andet sted her i bladet, har vi nu programmet klar for resten af sæsonen.

8. december:

Desværre er juleturen til Hessel aflyst og istedet mødes vi i sejlklubben i Hjarbæk kl. 14.00, hvor der serveres kaffe og hvor vi vil se gamle film fra sjægtelaug. Alle er velkommen til at medbringe fotos og andet nostalgisk materiale.

12. januar:

Vi mødes igen i sejlklubben i Hjarbæk kl.14.00 til kaffe. På mødet vil kapsejlsreglerne blive gennemgået. Der er til stadighed forskellige opfattelser af, hvordan reglerne skal tolkes, specielt i starten. På samme møde vil der blive mulighed for at genopfriske de mest brugte knob, så medbring gerne et knobreb.

9. februar:

Denne lørdag går turen til Ringkøbing, hvor vi vil besøge Ringkøbing Fjords smakkelaug.

Her vil der blive vist billeder og fortalt fra fælles ferieturen rundt i Limfjorden i sommers. Her opfordres alle der har billeder, enten på papir eller på CD, til at tage dem med.

På mødet vil der også blive talt om fællesturen i 2008, som vi håber vil blive på Ringkøbing Fjord.

Der vil være afgang fra Sjægteskuret i Hjarbæk kl. 12.15, hvor vi vil samles i vore egne biler for at køre mod Ringkøbing.

Af hensyn til forplejningen er der tilmelding til kaffeudvalget en uge før.

8. marts:

Forårsmøde i pavillonen ved Hjarbæk Kro kl. 14.00.

Vi ser frem til nogle hyggelige og meningsfyldte møder og håber på godt fremmøde.

*Vel mødt.....
Kaffeudvalget*

Færøbåden

Fortsat fra forrige nummer

Færøbåden er efter syddanske forhold underrigget. Men når der sejles langs de bratte færøske fjelde er et forholdsmæssigt lille sejl en nødvendighed. Vinden kommer pludselig styrtende ned ad fjeldene som en faldvind med stor kraft – jo tættere på kysten desto værre. Sejlet er rigget så det kan tages ned i en fart. Det er et luggersejl der er placeret i den forreste tofte.

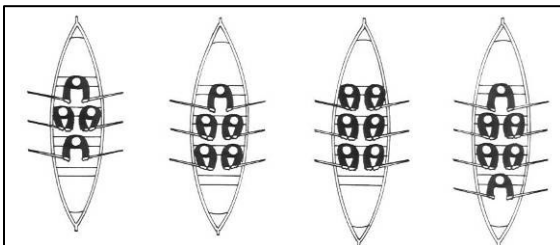
Fra ottemandsfarer og opefter kan der tillige anvendes et sprydstagssejl agterude.

Indtil midten af 1800-tallet anvendtes et lille trapezformet råsejl herefter er anvendt luggersejl. Roret er forsynet med en tværpind med styrelinier til fordel for den tidligere anvendte rorpind.

Nyt sejl i forårssol i Roskilde

Færøbåden er primært en let robåd, der drives frem med mange lette og smalle årer under de værste omstændigheder. Farvandene omkring Færøerne byder færøbådens egenskaber al den udfordring den evner at leve op til.

Fra venstre: Firramannafar I, Femmannafar, Seksmannafar I, Seksmannafar II.

Der er konstant høj sø i hele området, dernæst opstår en frygtindgydende ”overfaldssø” når den kraftige strøm i de smalle sunde møder søerne. Ved roning sidder de tungeste roere forrest. En hurtigsejlende båd rejser forenden og en færøbåd kan komme op på 5-6 knob. Med vind og sø imod går det langsomt frem.

Der et eksempel på en båd der skulle aflægge en afstand på 7 km – det tog mændene 11 timer at ro distancen !

Sejlet på færøbåden blev kun brugt i medvind, man krydsede sjældent eller næsten aldrig. Man roede op - så man kunne holde målet op – og sejlede det så i eet stræk. I 1920'erne forsøgte man at bygge motorer i de eksisterende både, men de var bygget alt for spinkelt. Ved at gøre bådene dybere og bredere i forhold til længden samt forstærke konstruktionen, lykkedes det at motorisere færøbåden. I årtier har det være muligt at få færøbåde i plast. Farvandet der besejles har betydning for bådens form. Saltvandsbølger er lange og konvekse, så stævnen kan være underløben som netop på færøbåden, dette giver mindre modstand under sejladsen.

Det går bare ikke i ferskvand. Her kan bølgerne være korte og konkave, så forenden må her kunne vage omgående så der ikke står vand ind. Her skal stævnen være ret og forenden fyldig. En lynæsje eller en klegodsjolle for den sags skyld, er bred og flyder let over lave grunde.

Færøbåden er meget sødygtig. Dens lethed sammen med den lidt fyldige facon gør den til den mest sødygtige af alle småbåde ! Selv i voldsom sø hvor større skibe har besvær og konstant overskyldes af søer, ligger færøbåden ”som en svanefjer og duver op og ned”. Det er en absolut nødvendighed i de færøske farvande at båden lænses godt, altså at den er sikker at sejle med vind og sø i ryggen.

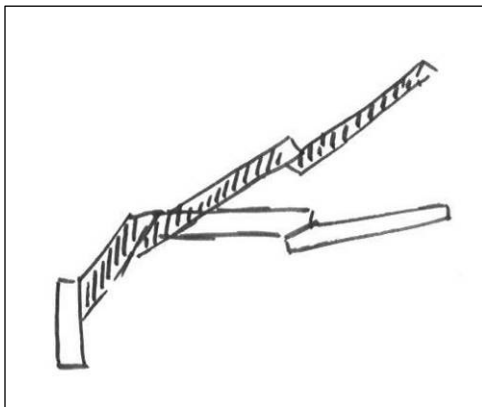
**En af Vikingskibsmuseets
8-mands farer med årene klar**

Hvis det går galt, sker det lynhurtigt på læns. I løbet af et øjeblik kan en dårlig båd ”sejle sig løs”. Det vil sige at roret slipper vandet, så båden går på tværs i søen, kæntrer eller fyldes med vand. For at bære perfekt på læns skal båden have rigelig bredde og ”løft” under fortoften – det er vigtigt at forstævnen ikke skærer ud til siderne. En sødygtig færøbåd skal være så stabil at man kan slippe roret på læns.

Det er helt åbenlyst at færøbådens og vikingeskibets skrogfacon ligger meget tæt på hinanden. Det vil være alt for omfattende at beskrive hvorledes bygningen af en færøbåd forløber. Dette erfarer man, når man har læst bogen ”Færøbåden” af Morten Gøtsche (kan stadig købes i Vikingeskibsmuseets butik).

Heri beskrives detaljeret hvorledes, en inviteret færøsk bådebygger, byggede en 8-mandsfarer på Vikingeskibsmuseet i 1984. Der anvendes traditionel klinkbyggeteknik. Et par interessante detaljer skal fremhæves her.

En vigtig detalje i relation til bådens sejlegenskaber og sødygtighed, er udformningen af fladbordet, der er planken lige over kølbordet.

Meget forenklet sagt vil fladbordet hvis det er placeret 45 gr. fra vandret (øverst skraverede på illustrationen) give hurtig, men ”løs” båd der går uroligt i søen.

En flad båd giver stor retningsstabilitet og er meget hurtig under kaproning (nederst på illustrationen)

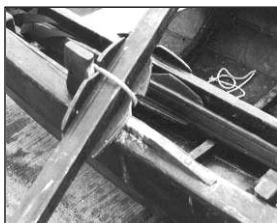
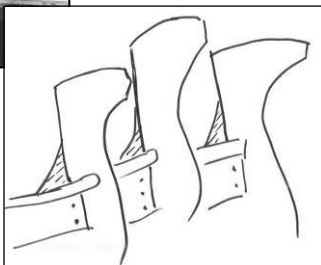
Fladbordets udlægning

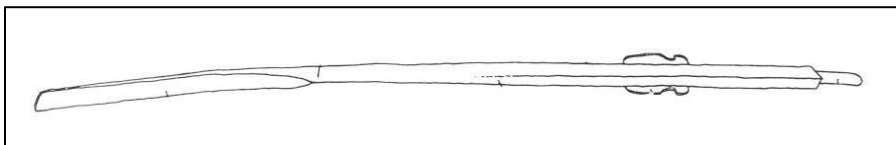
Et særpræget signatur for den færøske bådebygger, er især udformningen af stævntoppens profil.

Kendere vil kunne se hvilken bådebygger der er mester for netop denne båd.

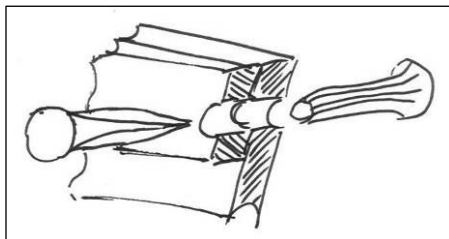
Stævntoppe

Som tidligere nævnt er årerne lange og tynde. Årebladene er små og lidt krumme. Ved åretoldene der er fremstillet af egetræ, lægges årerne an. Det firkantede stykke er påsat slidstykker i eg. Gennem et hul i åretolden er årerne fastgjort med reb.

Bordene og spanterne er samlet med trænagler som vist på illustrationen. Den ene part snittes rund med en kniv og markeres med et let snit i enden hvor modparten skal splitte den.

Modparten snittes som en tveægget dolk. Ved at slå på den ene nagle og have et modhold på den anden, opnås en fastholdelse af forbavsende styrke ! Det er således vist på tide, at gå til bekendelse af hvorledes det kunne lade sig gøre, at bytte et udrangeret trægulv plus en mindre sum penge med noget så unikt som en færøbåd – en femmandsfarer.

Båden er bygget i Danmark først i 1990'erne og er besigtiget i Hjarbæk af en med færøbåds-forstand. Der er sagt god for konstruktionens originalitet. Der er anvendt dansk fyr til trænaglerne, og det ser ud til at have været en fejl – de er nemlig tørret ind så bord og spanter har løsnet sig fra hinanden.

Siden overtagelsen for et par år siden har den primære opgave været at snitte ny trænagler – hvor mange er ikke optalt, men i skrivende stund mangler de 3 midterste spanter at få skiftet trænagler optalt til 100 stk. Indtil da har velvillighed med opmagasinering fra vores lokale bådebygger Madsen i Skals og velvillig hjælp fra havnefoged Søndergård i Hjarbæk med fremskaffelse og udskæring af stave til nye trænagler i sibirisk lærk holdt vores lille beskedne færøbåd-projekt i gang.

I depot ligger et splinternyt luggersejl syet på Vikingskibsmuseets produktionsskole. Det er originalt til en ottemandsfarer, så vores femmandsfarer bliver overriget !

Mast og rå i bedste kernetræ af douglas, fra Saltum Savværk har lagret i et par år, så de grundlæggende ting for et se et luggersejl på Hjarbæk Fjord skulle være til stede.

Det er ikke lykkedes at se vores femmandsfarer flyde endnu, vi får se – til næste år måske. Alt imens en sjægtesejler i Hjarbæk ,famler sig frem udi kunsten at holde og sejle færøbåd, sejles der med stor forstand og indsigt i færøbåde i det sydøstlige Danmark – klik lige ind på: www.neystid.dk – her roes der færøbåde med stor dygtighed og ildhu.

Tekst Leif Tipsmark
leif@tipsmark.dk

Kildehenvisninger:

”Færøbåden” – Morten Gøtsche – Vikingskibshallen i Roskilde 1985
Vikingskibsmuseets både – Max Vinner – Vikingskibsmuseet 2002
Hin føroyski róðrabáturin – Andras Mortensen – Forlagid Mondul 2000
Maremindet – Finn Havland – Gads Forlag 1998
Wikipedia, den frie encyklopædi
Besøg på Vikingskibsmuseet i Roskilde

Der var dømt udflugt for nørderne. Kaffeuudvalget bød første lørdag i november på sol fra en skyfri himmel og bustur til Ebeltøft med termokander, besøges skulle Fregatten Jylland med tilhørende udstillinger. Vores helt egen personlige guide, skibstømrer Hans Olesen, der siden 1989 har arbejdet på Jylland og søn af ”Plys” (Niels Chr. Olesen, Glyngøre), viste rundt og fortalte os vist nok en hel del mere end de almindelige museumsgæster får fortalt.

Allerede inden Jylland lå udrustet og klar til at gøre tjeneste i 1862, havde historiens første søslag mellem panserskibe fundet sted, og et planlagt fjerde søsterskib blev så at sige på beddingen ændret til panserskib. Da Jylland således er bygget under stigende pres fra jernskibene, repræsenterer den det ypperste man kunne præstere inden for træskibsbygningskunsten. Skibets linier, indretning og kunstneriske udsmykninger ejer en skønhed, som udstråler århundreders opfindsomhed og virke - helt ned i den mindste detalje.

F. eks. blev der, af hensyn til styrke af skroget, arbejdet i "træ i træ", det vil sige at tømmersamlingerne blev tilpasset så nøjagtig, at man ikke kunne få et stykke papir ind imellem dem - noget ganske enestående for et skib af den størrelse. Sat i forhold til størrelsen blev fregatskroget således bygget så fint og spinkelt, som den fineste kaproningskajak. Men når tovværket der anvendes er 65 mm i diameter og taljeblok kræver en EUR-palle så går dimensionerne rigtigt op for en.

Hans fortalte om agterkahytten der var forbeholdt kaptajnen og på et tidspunkt udbygget således, at den daværende konge og dronning med prinsesser, benyttede sig af faciliteterne under en rejse til Island.

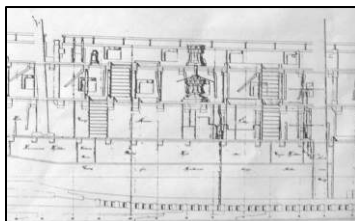
At en af kaptajnerne på et togt til Vestindien vurderede, at den del af agterkahytten der hænger udover skroget, gik ud over skibets stabilitet og lod det save af og falde i havet, var en af de spøjse historier Hans kunne berette om. At det overhovedet kunne have indflydelse på skibets stabilitet var i øvrigt noget vås ! Skibet er så tungt at det var en ligegyldig byrde i denne forbindelse. Kort efter blev den afsavede del dog bygget på igen ! Men at historien er sand, kunne Hans til gengæld bekræfte – han havde selv under restaureringsarbejde konstateret hvor overskæringerne var !

Den indendørs udstilling fortæller gribende barske historier om besætningsmedlemmers liv på Jylland.

Mange effekter i udstillingens glasmontrer kan få fantasien i drift og kan kun give gisner om hvorledes det har været. De mange flotte malerier viser selvfølgelig, at Jylland var en flot repræsentant for staten Danmark

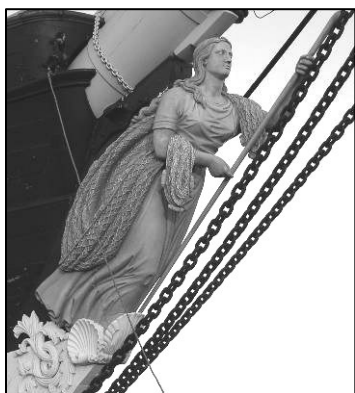

Flere malerier illustrerer også meget levende, især hvilket helvede det har været, at opholde sig på kanondækket under kamp.

Der krævedes 180 mand for at sejle skibet, besætningen var på 420 mand. Det måtte virkeligt have været trangt, og hvilken luksus at kaptajnen ikke ville have besætning fra broen midtskibs og agterud på øverste dæk – her ville han spankulere i fred og have overblikket ! Hans forsøgte at forklare os dimensionerne på rigning og master, det gik vist først rigtigt op for os, da vi besøgte værkstedshallen, hvor nye dele var under arbejde. Sikke diametre !

At en Hjarbækboer har sejlet med Jylland, blev jeg klar over ved et tilfælde, en 4-5 år efter vi var flyttet til Hjarbæk. Ved besøg i Brønderslev hos vores cykelhandler der, fortalte jeg at vi var flyttet fra byen til Hjarbæk. Stor var cykelhandler Johansens forbavselse: Hans mor var fra Hjarbæk ! Hans morfar havde været havnefoged i Hjarbæk. Cykelhandler Johansen var vokset op på stenbroen i Aalborg, og aldrig siden han i en historietime begejstret forsøgte at fortælle, at hans morfar havde sejlet med Fregatten Jylland, havde han fortalt det til nogen før mig.

Han indkasserede nemlig en syngende lussing af læreren - med besked om at han ikke skulle lyve i skolen !

Historien passer nu godt nok – for havnefoged Johansen fik faktisk børn i en alder af 65 år ! Således berørt af historiens vingesus og Lillans æblekage til kaffen i bussen ved Kalø Slotsruin bør de 20 der egentlig var også var plads til i bussen ærgre sig over at de blev hjemme.

Tekst Leif Tipsmark
leif@tipsmark.dk

Deadline for indlæg til

er den. 25-04-08

Indlæg kan sendes til:

Leif Nielsen

Brinken 7, Låstrup

8832 Skals Tlf.: 8669 4660 E-mail: ankertovskrogen@sjaegt.dk

Faste datoer 2007-08

Forårsmøde:	2. lørdag i marts kl. 14.00
Første tirsdagssejlads:	Første tirsdag i maj, start kl. 19.00
Venø Rundt:	Uge 23, weekend
Ror Cup, Jegindø:	Uge 27, lørdag
Sommertur	Uge 28
Øhavet Rundt:	Uge 30
VM:	Uge 33, weekend
Sidste tirsdagssejlads:	Uge 37
Første lørdagssejlads:	Uge 37, start kl. 15:00
Sidste lørdagssejlads og afriggerfest:	Uge 43
Lørdagsmøder, når sjægtene er på land:	2. lørdag kl. 14:00 i november, december, januar og februar.
2. Lørdag i nov.	Udflugt til Frøegatten, Jylland...
Kaffeture i sæsonen:	Søndage. Start kl. 13.30
Fjordkulturens dag:	1. lørdag i februar kl. 10.00

Ankertovskrogen er et upolitisk og økonomisk uafhængigt tidsskrift udgivet af Hjarbæk Sjægtelaug.

Redaktionen:
 Leif Nielsen, ansv. red.
 Henrik Hvass
 Leif Mortensen
 Ole Utoft
 Lissi Wagner
 Per Ørskov, udgiver

Tryk: Hjarbæk Sjægtelaug
 Oplag: 325 stk
 Forsidebillede: Sjoerd Westerhof

Email: ankertovskrogen@sjaegt.dk

Bagmænd og -kvinder 2007

Laugskoordinator

Henrik Hvass 86642746

Kurt Herløv 86642807
Kaj-L. Larsen 86642883
Leif Tipsmark 88643737
Jesper Bach

Sekretariat, pressekontakt og ”Ankertovskrog”

Leif Nielsen 86694660
Leif Mortensen 97723165
Ole Utoft 86642096
Lissie P. Vagner 86672756
Henrik Hvass 86642746
Per Ørskov 22128887

Festudvalg

Hans Bertelsen 25708503
Dorthe Kristensen
Lillan Wagner 36471812
Poul Olsen 86603804
Ole Utoft 86642096

Kapsejlsudvalg

Knud Søndergård 86642212
Sjoerd Westerhof 86694198
Karl J. Müller 86610593
Claus S. Nielsen 97538625
Marianne Dyhrberg 97513471
Grete Jensen 86642786

Teltsjak

Mogens Pedersen 86643084
Marie Lützen 86643313
Kurt Herløv 86642807

Skurudvalg

Carl Jensen 86642712
Mogens Pedersen 86643084
Svend Madsen 86694395
Thomas M. 86642813
Henrik Hvass 86642746
Søren Jensen 86642786

Dommer tirsdag – lørdag

Anne M. Olsen 86673802
Karen Westerhof 86694198
Lillan Wagner 36471812
Følgebåd (Mars)
Carl Jensen 86642712

Økonomi

Thorsten Bjerring 86674570

Dommer VM

Knud Søndergård 86642212
Henry Poulsen 86642205
Holger Hørdum 30266907

Præmieudvalg

Frank Rømer 86642235
Preben Jensen 86642769
Henrik Zachø 86643456

Pionérudvalg

Knud Søndergård 86642212
Sjoerd Westerhof 86694198
Svend Madsen 86694395
Karl J. Müller 86610593

Kaffeudvalg og lørdagsunderh.

Knud Søndergård 86642212
Kurt Oddershede 86614505
Lillan Wagner 36471812

Juniorudvalg

Henrik Hvass	86642746
Marie Lützen	86643313
Kurt Oddershede	86614505
Karl Muller	86610593
Kerstin Søndergård	86643101
Bertil Eek.Hansen	22428926
Bjarne Olsen	86612953
Michael Jacobsen	30317628
Søren Jensen	86642786
<i>Følgebåd</i>	
Knud Søndergård	86642212

Prosjægtudvalg

Leif Tipsmark	86643737
Henrik Hvass	86642746
Mogens Pedersen	86643084
Orla Mortensen	86642580
Kurt Oddershede	86614505
Sjoerd Westerhof	86694198
Kaj-Lykke Larsen	86642883
Søren Jensen	86642786
Knud Søndergård	86642212

Webmaster

Leif Nielsen	86694660
--------------	----------

Turudvalg

Karl J. Müller	86610593
Svend Madsen	86694395
Bjarne Olsen	86612953
Marie Lützen	86643313
Søren Jensen	86642786

Bibliotekar

Sjoerd Westerhof	86694198
------------------	----------

3-mandsudvalget

Ole Utoft	86642096
Poul Olsen	86603804
Knud Søndergård	86642212

Havne/pladsudv. Hjarbæk

Kommunens repr.:

Knud Søndergård	86642212
-----------------	----------

Sjægtelaugets repr.:

Svend Madsen	86694395
--------------	----------

Følgebåd

N.C. Olsen (Plys)

Kontaktpersoner til andre laug

Sundsøre Pakhus Støtteforening

Svend Madsen	86694395
--------------	----------

Limfjordens træbådslaug

Søren Jensen	86642786
--------------	----------

Venø Bugt Sjægtelaug

Niels Møller	40339113
--------------	----------

Vesthimmerland Sjægtelaug

Per Hansen (priv)	98676713
-------------------	----------

Limfjordsmuseet

	98671805
--	----------

Jegindø Bådelaug

Pia Christiansen	97854390
------------------	----------

Ringkøbing Fjord

Bjarne Christensen

Email til redaktionen:

ankertovskrogen@sjaegt.dk

Afsender:

ANKERTOVS Krogen
v. Per Ørskov
BS Ingemanns Vej 8
8800 Viborg

MAGASINPOST
STANDARD

B

POST

PP

DANMARK

Id-nr. 47949